

Posudek oponenta

na rigorosní práci

Mgr. Andrey Krahlcové

Římské tábory u Numantie ve světle literárních a archeologických pramenů, geografických informačních systémů

Rozsáhlá práce má dva svazky, první s vlastním originálním textem a druhý s obrazovými a dalšími přílohami. První má úctyhodný počet 188 stran, svazek příloh 186 stran

Už svým rozsahem, bohatou bibliografií a skoro 900 poznámkami pod čarou působí práce úctyhodným dojmem, který je ještě podtržen zevrubností aspektů přístupu s rozsáhlým využitím metod ArcGis pro rekonstrukci branného i útočného systému a jeho proměn.

Úvodní kapitola je věnována stanovení cílů a metody práce a římskému odkazu obecně, druhá starověkému římskému válečnictví, v době 2. 1. století př. Kr., a zejména v době druhé punské války, jejíž nejrozsáhlejší část se odehrávala v Hispánii. Pak následuje přehled raných římských táborů typů castra aestiva a castra Hiberna, problematika obrany táborů v oblasti mechanických střelných zbraní, a signálním zákonitostem.

Následuje přehled bádání o římské armádě v Iberii a kapitola o současném stavu poznání v oblasti výzkumu římské vojenské architektury, kde věnuje zvlášť pozornost teoretickým východiskům a metodologii, technice odkryvů a problémům datace a interpretace.

Čtvrtá část práce je věnována římské armádě u Numantie, numantinským válkám a reformám Scipionovým, pojmu Castra Legionis u Polybia ikonografickým a epigrafickým pramenům a pramenům historickým a archeologickým

Pak následuje diskuse jednotlivých skupin a jejich evidence: La Gran Atalaya a tábory Rerieblas, La Muela s Numantií a Scipionovo circumvalation, pojednání o třech hlavních ohrazených táborech u Numantie a zhodnocuje myslím po právu výsledky dosažené Adolfem Schultenem a jejich revisemi provedenými zejména M. Dobsonem, o jehož práci se právem autorka opírá.

Po těchto zevrubných úvahách, o jiných pramenech a jejich významu a o vhodných úvahách o jejich relevantnosti se autorka dopracovala k jádru zkoumání archeologické evidence, ty shrnuje v části 5, a pak přikročuje k vlastní analýze s využitím GIS softwaru, analýze, syntéze a interpretaci, a nakonec k závěrům obecného rázu. To je důležité pro válečnictví římské republiky obecně jako základní srovnání se situací na východě, v Řecku a Makedonii. Zde by mohla autorka využít práce o helénistické a karthaginské poliorketice na Sicílii, obdob

v Řecku a Makedonii i dále na východ, zejména pak využít řady sborníků kongresů o římském limitu.

K vlastnímu tématu bylo by snad vhodné připojit stručný přehled několikrát se proměňující situace obou hlavních stran a Iberů v průběhu druhé punské války; jinak je sotva co dodat. Práce využívá ArcGIS a respektuje další současné trendy ve všestranné analýze, je psána v dobrém jazyce, bez překlepů, využila spolupráce s kolegy v Plzni a archivními materiály ve Španělsku i v Británii. Metody i jejich rozvážné interpretace ukazují, že o všech aspektech tématu autorka přemýšlela a podala velmi zevrubnou dokumentaci. Práce výrazně předčí předchozí rigorosní práce v oboru, podle mého názoru je srovnatelná s obdobnými PhD pracemi z jiných českých universit. Pokud ovšem podala jako práci pro získání titulu PhDr., o jejím vysoce kladném hodnocení nemůže být pochyb. Týká se to i obecně historických částí, kde argumentuje s dobrou znalostí tématu a s rozumným hodnocením v závěru.

V Praze dne 8. 3. 2018

prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc